

ahont se forma 'l caràcter. L' emperador Napoleó deya que la conducta futura dels noys dependia de las sevas mares, y que lo que faltan son mares que eduquin bè als seus fills. ¿Ahont se cria 'l planté de tals mares? preguntarán alguns; y jo els contestaré: He conegut mares y mestressas bonas que han sigut educadas ab l' exemple de las sevas mares; n' he conegut d' altres que han après la manera de educar als seus fills dels bons llibres que s' han escrit sobre la educació y de las mestras, y he vist que 'l planté de mares verdaderas ha sortit dels col·legis de ensenyansa dirigits per monjas consagradas al ministeri més difícil y més important, com es el d' educar las novas generacions, esperansa de la patria; aixís com també he vist els bons efectes de la educació donada als noys per els religiosos; y en proba que 'n saben, que molts pares sense religió hi envian als seus fills.

Tant per la educació com per las cosas bonas y útils no cal esperar res de bó del estat Centralisador y xuclador.

Com assumpto importantíssim al tractar d' economia doméstica dedicarem algún capítol á la educació agrícola.

Instrucció y educació no es igual, ni molt menos: la instrucció es la ensenyansa y 's dirigeix á la inteligencia desenrotllantla, habenthi personas instruidas y sense educació. La educació no vol dir ensenyar de modos ó urbanitat: la educació es cultivar y dirigir totas nostras facultats y funcions del cos y de l' ànima; desenrotllar la rahó y la voluntat: formar hàbits y costums; millorar tot l' home, fentlo instruit, honrat, religiós, recte, robust, treballador, enérgich y perfecte en lo possible; es dir, lo que se 'n diu home de caràcter.

La falta de dita educació agrícola fa que 'ls pagesos siguin poch respectats, qué estiguin endarrerits, que las terras no 'ns produueixin lo qu' en altrás nacions; que no progressém; que no tinguém influencia dintre 'ls governs que 'ns expremen, y en resúm, que degenerém del cos y del esperit. Unió, instrucció y educació agrícola son els únichs medis que tenim per alsarnos y per alsar la nació, y es la base nostra unió dintre la Càmara Agrícola que será palanca poderosa per anar logrant lo demés.

La higiene, qu' es part importantíssima de la educació, convé aplicarla desde petit, porque, com ens ensenya la experiencia, en moltas cosas ja no hi ha remey, donchs veyém que las ideas, costums y xacras de la joventut segueixen fins al sepulcre; que de petits se 'ns forma el caràcter que 'ns pert ó 'ns salva y 'ns dura tota la vida, y que 'ls vicis ó virtuts de la joventut ens acompanyan fins á la sepultura, com diu l' adagi: «Genit y figura, fins la sepultura.» Aixís veyém que 'l vici de rondinar que tenen moltas donas, no 'l perden may encare que compreguin que 's donan mal temps y mortifiquen á las personas qu' están á la vora; que els fumadors no se 'n desvesan per més que veuhen els perjudicis per sa salut y la seva butxaca, habenthi fumadors que prefereixen passar gana y fins morir del pit que deixar el fumar; que 'ls jugadors continúan jugant á pesar de que veuhen que roban el pá á la dona y als fills; que 'ls que beuhen massa y s' emborratxan no s' esmenan, escursantse la vida y posantse á un nivell inferior á las bestias; que mils y mils de joves com á caballs desenfrenats segan en flor la seva vida; que 'ls que tenen l' asquerós vici de renegar, ofenent gravement á Deu y fas-